

2026 Marian Clemens
Coverontwerp: Marian Clemens
ISBN:9789403870465
© 2026 Marian Clemens

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur

Wat overblijft is Liefde

Marian Clemens

Inhoudsopgave

Liefde is sterker dan dementie	7
Mijn hart loopt over	9
Lichtblauw	13
Oma Potjedomme	17
Bingo	21
Een zinvolle dag	23
Kamperen	25
Het uiltje	27
You are my sunshine	31
Zijn stoel	33
Bekend maakt bemind	37
Rollatorfile	41
De conversatie	43
Controle	47
Inferieur	51
Groundhog Day	53
Droog brood	57
Sjan	59
Kleiner	63
Ziek	67
Kwijt	71
Mijn en dijn	73

De verkeerde tranen	75
De harde schil	77
Het decorstuk	81
Geen toegang	85
Niet gewenst	89
Onderhuids	91
De patrijspoot	93
Een draadje	97
Noem mij bij mijn naam	101
Wat ik liever niet zeg	105
Een les voor mij	109
Maestro, music!	113
Ik wil niet meer	117
De regengoot	119
Caleidoscoop	123
Zorgen met de riemen die je hebt	127
Over de grens	131
Ongewapend	135
Het vest	139
Geen weg terug	141
Over de auteur	145

Liefde is sterker dan dementie

Ik werk met mensen die langzaam verdwijnen. Ze raken de draad kwijt van hun verhaal, maar verliezen nooit hun menselijkheid.

Dementie is hen overkomen. Maar ze zijn het niet. Ze blijven wie ze waren: vaders, moeders, minnaars, grappenmakers, door-zetters. Gewone mensen. Met rafelranden.

Deze verhalen zijn rauw, ontroerend, soms pijnlijk. Maar ook vol hoop. Want juist als alles wankelt, zie je wat blijft: een hand die zoekt, een blik die je kent zonder woorden, een aanraking die nergens heen hoeft.

In deze bundel ben ik zowel dochter als zorgverlener. Soms kijk ik van buiten naar binnen, soms sta ik er middenin. Deze verhalen komen uit mijn leven en uit de dagelijkse praktijk. Beide stemmen zijn van mij.

Dit boek is voor iedereen die durft te kijken. Niet naar een ziekte, maar naar de mens daarachter.

En voor iedereen die gelooft dat liefde, zelfs als bijna alles wegvalt, de enige taal is die we allemaal zouden moeten spreken.

Mijn hart loopt over

Al zo'n acht jaar werk ik nu met mensen met dementie. En vanaf het eerste moment wist ik: hier hoor ik. Alsof iets in mij eindelijk thuiskwam. Waar ik ooit wat onwennig mijn eerste stappen zette in het contact met deze mensen, voelt het nu als een tweede natuur.

Of beter nog: als een roeping.

De bewoners van het verzorgingshuis zijn méér dan cliënten. Ze zijn familie geworden. Of misschien zelfs intiemer dan dat: ik ken hun blik als ze verdwalen, hun handen als ze zoeken. Mijn hart loopt over van liefde voor hen. Kwetsbaar, zoekend, en ieder op hun eigen unieke manier proberen ze iets van het leven te maken binnen de grenzen van wat niet meer vanzelfsprekend is.

Ik vind ze dapper. Oprecht dapper.

Want stel je voor: je moet je vertrouwde thuis verlaten, je leven loslaten zoals je dat kende, en opnieuw beginnen op een plek vol onbekende gezichten. Mensen met hun eigen eigenaardigheden, net als jij, die plotseling je huisgenoten zijn. En dan moet je maar proberen te onthouden waar je woont, of dat je daar überhaupt woont. Namen verdwijnen, tijd glipt weg. Je dochter komt langs en je vraagt drie keer wie dat toch is.

Wil je leren leven in het moment? Dan moet je hier zijn. Dit is de hoogste leerschool.

Ik heb diep respect voor deze mensen. Iedere dag beginnen ze opnieuw, vaak zonder het te weten. Alles wordt moeilijker: lezen, winkelen, televisie kijken. Een afstandsbediening wordt een raadsel, een telefoon een vijand. De wereld krimpt en wordt ongrijpbaar.

En toch... gebeurt er iets magisch als je écht kijkt. Als je stilvalt en luistert. Soms kan ik even dat lichtpuntje zijn. Een hand op een schouder, een zachte knuffel of een kus, een grapje of een knipoog om te kunnen relativieren. Een blik die zegt: je bent veilig, ik zie je.

Het zijn kleine momenten, maar groots.

Want als er iets blijft, dan is dat het gevoel. Gesprekken vervagen, gebeurtenissen glijden weg, maar de emotie blijft hangen. Dáár komt meneer Alzheimer niet bij.

Ik geloof dat alles draait om liefde.

Niet om herinneringen, prestaties of woorden. Maar om nabijheid. Om menselijkheid.

Daarom wil ik pleiten voor meer compassie, voor zachtheid, voor echt contact. Niet betuttelen, niet invullen. Maar voelen. Kijken. Begrijpen zonder alles te hoeven begrijpen. We praten veel over het ziektebeeld. Over symptomen en achteruitgang. Boeken genoeg. Maar zelden lees ik over de kunst van de benadering.

En dat is waar het verschil gemaakt wordt.

Ja, het is hartverscheurend om je vader, moeder of partner te zien veranderen. Om niet meer herkend te worden. Dat raakt aan alles.

Maar de mens ís er nog. De liefde ís er nog.

En als je je eigen verdriet even opzij kunt zetten, als je de moed vindt om naast je dierbare te blijven lopen, ook als het pad kronkelig wordt, dan is dat geen verlies.

Dan is dat de essentie van liefde

Lichtblauw

Ze was een degelijke vrouw. Haar palet bestond uit grijs, bruin en zwart, in kleding, toon en inrichting. Haar gezicht was vlak, haar stem aarzelend en langzaam. Ooit getrouwd, al lang weduwe. Kinderloos. Over haar man sprak ze nooit.

Haar appartement was sober ingericht: wandkleden van eigen hand, keramieken beeldjes zonder ziel, boeken die al jaren niet meer werden gelezen. Niets sprankelde. Alles leek verstild, alsof het leven zich had terug-getrokken uit haar omgeving, en uit haarzelf.

Ze had moeite met taal. De woorden kwamen niet meer. Soms raakte ze verstrikt in een zin die al halverwege in rook opging. Ook het begrijpen van aanwijzingen tijdens creatieve ochtenden lukte niet meer. Terwijl anderen geconcentreerd werkten, zat zij er vaak stilletjes bij. Niet verdrietig of in verzet, gewoon stil. Alsof ze niet wist of ze moest meedoen, of dat het al niet meer hoefde.

Wat haar dagen wel kleur gaf, was hij. Een oude vriend. Al jaren kwam hij wekelijks op bezoek. In het begin wandelden ze samen, hand in hand of met zijn arm beschermend om haar schouder. Later las hij haar gedichten voor die ze allang niet meer begreep. Toch straalde ze als hij er was.

Hij ging zitten, zij lichtte op. Als een lampje dat plots weer stroom kreeg. Er was iets tussen hen. Vriendschap, vermoed ik. Misschien ook iets wat ooit verliefdheid was geweest. Geen relatie, daarvoor was het te keurig, te omzichtig. Maar ze straalde als hij naast haar zat.

Ik heb vaak gedacht: wat zou haar nog blij kunnen maken? Wat zou nog passen binnen het kleine raamwerk van haar belevingswereld? Bladeren in een boek met afbeeldingen van dieren werkte een tijdje en op muziek reageerde ze goed. Maar dat was alles.

Tot die ene dag.

Hoe die babypop ons huis binnenkwam, weet ik niet meer. Misschien achtergelaten door familie van een andere bewoner. Maar zij zag hem, pakte hem op, en liet hem nooit meer los.

Vanaf die dag veranderde alles. Ze hield de pop dicht tegen zich aan, wiegde hem zachtjes, drukte haar wang tegen het plastic hoofdje.

Als ik haar 's morgens wekte met de pop in mijn armen, ging haar gezicht open. "kom maar hier" zei ze dan.

Tijdens het eten zat hij in een eigen stoeltje naast haar en voor het slapen gaan legde ze hem liefdevol onder een lakentje, fluisterde iets onverstaanbaars, en gaf hem een kus.

Medebewoners begrepen het niet. Sommigen lachten erom. Er werd gegniffeld aan tafel, af en toe een opgetrokken wenkbrauw of een veelbetekenende blik. Maar zij merkte het niet. Of ze kon het niet meer duiden.

Gelukkig maar, ze leefde weer.

In een wereld die alleen zij nog kende, waar ze moeder was van een kind dat niets terugzei, maar alles gaf. Haar grijze dagen werden lichtblauw.

En toen viel ze.

Een heupfractuur, die je op haar leeftijd en in haar toestand niet meer opereert. Ze kwam in bed terecht. Zware medicatie

hield de pijn weg, maar ook haar helderheid. We gaven zorg, hielden haar vast, aaiden haar hand. Maar ze vertrok langzaam, beetje bij beetje. Ze at niet meer. Ze zei niets meer. Alleen haar armen hielden nog iets vast.

Ze stierf met de baby pop tegen haar borst. En ik dacht alleen maar: wat hard en wat mooi tegelijk. Alsof ze alsnog gevonden had wat het leven haar vergeten was te geven.